Vlaanderen
is omgeving

Eindrapport business case databehoeften Omgevingshandhaving

DEPARTEMENT
OMGEVING

omgevingvlaanderen.be

Eindrapport business case databehoeften omgevingshandhaving
Dit eindrapport is het resultaat van een analyse uitgevoerd door Digitaal Vlaanderen in een gezamenlijke opdracht met het Departement Omgeving met als doel het in kaart brengen van de databehoeften van de omgevingshandhavingsactoren en de potentiële uitwisselingsmogelijkheden.

Dit rapport bevat de mening van externe auteur(s) en niet noodzakelijk die van de Vlaamse overheid.

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever
Ivo Palmers
Departement Omgeving
Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel
www.omgevingvlaanderen.be

Een uitgave van het Departement Omgeving, Vlaams Planbureau voor Omgeving
vpo.omgeving@vlaanderen.be

Auteurs

Team Monitoring en Data analyse, Departement Omgeving
Manja Decat,
Sara Burm,
Evelyne Devos

Publicatiedatum
1 februari 2024

Depotnummer
D/2024/3241/027

INHOUDSTAFEL

1 Inleiding 5
2 Verwacht 5
3 Aanpak 5
3.1 FASE 1 6
3.2 FASE 2 7
4 Vaststellingen en vastgestelde noden uit FASE 1 7
4.1 Algemene vaststellingen 7
4.2 Omgevingshandhavingsprogramma en doelstellingen van de entiteit 9
4.2.1 Vaststellingen AS IS 10
4.2.2 Vastgestelde noden in kader van data TO BE 10
4.3 Monitoring en rapportering 12
4.3.1 Vaststellingen AS IS 12
4.3.2 Vastgestelde noden in kader van data TO BE 13
4.4 Plannen, uitvoeren en verwerken 14
4.4.1 Vaststellingen AS IS 15
4.4.2 Vastgestelde noden in kader van data TO BE 15
5 FIT/GAP analyse tijdens FASE 2 17
5.1 Vastgestelde noden in kader van data – samenvatting 17
5.2 FIT van de Vastgestelde noden en het Vlaams Handhavingsplatform 19
5.2.1 Vlaams Handhavingsplatform 19
5.2.2 Vastgestelde noden opgevangen door VHP – AANSLUITERTOEPASSING 21
5.2.3 Vastgestelde noden opgevangen door VHP – HANDHAVINGSBIBLIOTHEEK 21
5.2.4 Vastgestelde noden opgevangen door VHP – SANCTIEREGISTER en MAATREGELENREGISTER 22
5.2.5 Vastgestelde noden opgevangen door VHP - Mijn Burgerprofiel (MBP) / E-Loketonderneming (ELO) 23
5.2.6 Vastgestelde noden welke afgestemd zijn met en nog op te vangen zijn in Vlaams Handhavingsplatform 23
5.3 GAP – Vastgestelde noden in kader van data **niet** opgevangen door het Vlaams Handhavingsplatform 24
5.3.1 GAP 1 – Rapportering 24
5.3.2 GAP 2 – Gebruik van gegevensbronnen 25
5.3.3 GAP 3 – Controleviewer 25
5.3.4 GAP 4 – Informatiedeling met VIP 25
6 Prioritering 26
6.1 GAP 1 – Rapportering 26
6.1.1 Welke indicatoren kunnen wel of niet of mogelijks aangeleverd worden door het VHP 27
6.1.2 Welke omgevingshandhavingsinstrumenten kunnen gemapt worden met bestuursdocumenttype 27
6.2 GAP 4 – Informatiedeling met VIP 28
6.2.1 Welke data wordt gevraagd? 28
6.2.2 Welke data is beschikbaar vanuit VHP? 29
6.2.3 Wie mag welke data consulteren uit het VHP? 30
6.2.4 Op basis van welke informatie kan de data opgevraagd worden uit het VHP? 31
6.2.5 Welke data is niet beschikbaar in het VHP? 32
7 Conclusies 32
8 Referenties 34
8.1 Kaderdecreet Vlaamse Handhaving (KVH) 34
8.2 Vlaamse Codex 34
9 Afkortingen 34
10 Bijlagen 35
10.1 Vaststellingen en noden 35
10.1.1 Algemene vaststellingen en noden 35
10.1.2 Legende 36
10.2 Prioritering 37
10.2.1 Prioriteiten per entiteit 37
10.3 GAP 1 38

10.3.1 Lijst van indicatoren 38
10.3.2 Overzicht mapping handhavingsmiddelen en bestuursdocumenttypes KVH 38
10.4 GAP 4 38
10.4.1 Maatregelregister 38
10.4.2 Stedenbouwkundige overtreding 38

1 INLEIDING

In Vlaanderen zijn er verschillende omgevingshandhavingsactoren actief, zowel op federaal, gewestelijk, provinciaal, intergemeentelijk als gemeentelijk niveau. Gegevens over de uitvoering van hun taken, zoals bijvoorbeeld de uitgevoerde controles en het ingezette instrumentarium, worden momenteel hoofdzakelijk nog bijgehouden in de verschillende eigen (dossieropvolgings)systemen van deze verschillende handhavingsactoren zonder dat deze al systematisch worden gedeeld.

De noodzaak van enerzijds doorgedreven digitaliseren, gestructureerde data- en kennisdeling, en anderzijds monitoring en rapportering wordt tegenwoordig op verschillende fronten geuit (rapport parlementaire onderzoekscommissie PFAS-PFOS[1], studie stroomlijning inspectiediensten; aanbevelingen systeemaudit handhaving van Audit Vlaanderen, …).

Een eerste stap om tegemoet te kunnen komen aan deze noodzaak is het in kaart brengen van de huidige en toekomstige databehoeften van de verschillende omgevingshandhavingsactoren en de mogelijkheden met betrekking tot uitwisseling en rapportering van deze gegevens. Met dit doel voor ogen ging het departement Omgeving een samenwerkingsovereenkomst aan met Digitaal Vlaanderen/ Athumi voor het uitvoeren van een analyse naar de databehoeften van de omgevingshandhavingsactoren, rekening houdend met de functionaliteiten die (zullen) worden ontwikkeld in het Vlaams Handhavingsplatform (VHP) en handhavingsdata noodzakelijk voor het Vastgoedinformatieplatform (VIP).

In dit rapport wordt de uitrol en het resultaat van deze analyse beschreven. In een eventueel vervolgtraject zouden deze resultaten geïmplementeerd kunnen worden.

2 VERWACHT

Deze business case dient een antwoord te formuleren inzake onderstaande items:

- In kaart brengen van gewenste datastromen tussen omgevingshandhavingsactoren
- In kaart brengen van gewenste datastromen inzake monitoring en rapportering
- FIT/GAP analyse inzake
    1. Aanbod functionaliteiten VHP – en tegemoetkoming aan vereisten
    2. Koppeling en uitwisseling gegevens, noodzakelijk voor het VIP-platform in het kader van "vastgoedinlichtingen voor overdracht"
    3. Koppeling gegevens vergunningen
- Voorstellen oplossingen voor geselecteerde gaps

3 AANPAK

De uitwerking van de business case werd opgedeeld in twee fases. In de eerste fase lag de focus op het capteren van de verschillende noden inzake data-uitwisseling en datastromen. De data-

[1] Parlementaire Onderzoekscommissie PFAS | Vlaanderen.be

uitwisseling en datastromen hebben zowel betrekking op uitwisselingen tussen verschillende handhavingsactoren maar ook naar externen en andere systemen zoals de vermoedelijke overtreders, parket, VIP,… . Daarna volgde er een tweede fase, een FIT/GAP analyse ten opzichte van wat beschikbaar zal zijn vanuit o.a. het VHP om die noden op te vangen en wat er niet in scope is van het VHP. De verschillende gaps werden opgelijst en geprioriteerd door de stuurgroep. De stuurgroep selecteerde daarna de gaps welke ze verder uitgewerkt wenste te zien. Voor elke geselecteerde gap werd de scope voor verdere uitwerking bepaald en werd deze daarna uitgewerkt.

3.1 FASE 1

Als eerste actie werd de doelgroep vastgelegd. Onderstaande entiteiten werden mee in scope genomen. De eerste focus lag op entiteiten waar omgevingshandhaving een hoofdactiviteit is. Daarna werden de bevindingen afgetoetst met entiteiten welke de omgevingshandhaving mee ondersteunen, maar eerder als nevenactiviteit. Als laatste werden ook de lokale besturen, provincies en de politie betrokken.

Om de noden in kaart te brengen zijn we gestart met een workshop waar de entiteiten[2] uit de binnenste cirkel op aanwezig waren. De entiteiten uit de binnenste cirkel hebben de huidige situatie en gewenste situatie rond data-uitwisseling tijdens de workshop toegelicht. Deze noden werden dan verder geanalyseerd en ook afgetoetst met de entiteiten uit de buitenste cirkel en de lokale besturen, provincies en politie.
De verschillende vastgestelde noden werden gegroepeerd binnen de niveaus waarop ze betrekking hebben.

[2] Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) heeft aangegeven dat zij niet wilden deelnemen aan de workshop omdat ze geen omgevingshandhavingsactiviteiten uitvoert en van de afdeling Vlaams Planbureau zijn er 2 verschillende teams die betrokken zijn bij omgevingshandhaving, beide teams waren vertegenwoordigd

3.2 FASE 2

Tijdens de FIT/GAP analyse werd voor de verschillende noden nagegaan welke hiervan door het VHP worden opgevangen of zouden kunnen opgevangen worden. De vastgestelde noden welke niet door het VHP worden opgevangen zijn de gaps. Deze werden geprioriteerd door de stuurgroep en de gaps rond rapportering en de data-uitwisseling met het VIP (Vastgoedinformatieplatform) werden verder uitgewerkt in afzonderlijke werkgroepen.

4 VASTSTELLINGEN EN VASTGESTELDE NODEN UIT FASE 1

4.1 ALGEMENE VASTSTELLINGEN

Uit de workshop omgevingshandhaving zijn heel wat noden (zie Bijlage Algemene vaststellingen en noden) geïdentificeerd van zowel de AS IS (bestaande) datastromen als de TO BE (gewenste) datastromen. Deze noden hebben geleid tot een overzicht van datastromen om informatie uit te wisselen tussen entiteiten.

In sessies met andere omgevingshandhavingsactoren (Vlaamse Overheid - breed en lokale besturen en politie) werd de bekomen informatie afgetoetst met hun informatienoden. Uit deze sessies kwam de bevestiging dat er geen afwijkingen waren t.o.v. de al aanwezige gedetecteerde informatiestromen.

Op verschillende niveaus is er behoefte naar informatie. Deze data stroomt door en heeft impact op elkaar.

Deze figuur stelt een (ideaal) proces voor waarbij elk van de niveaus input en output kan zijn voor het andere:

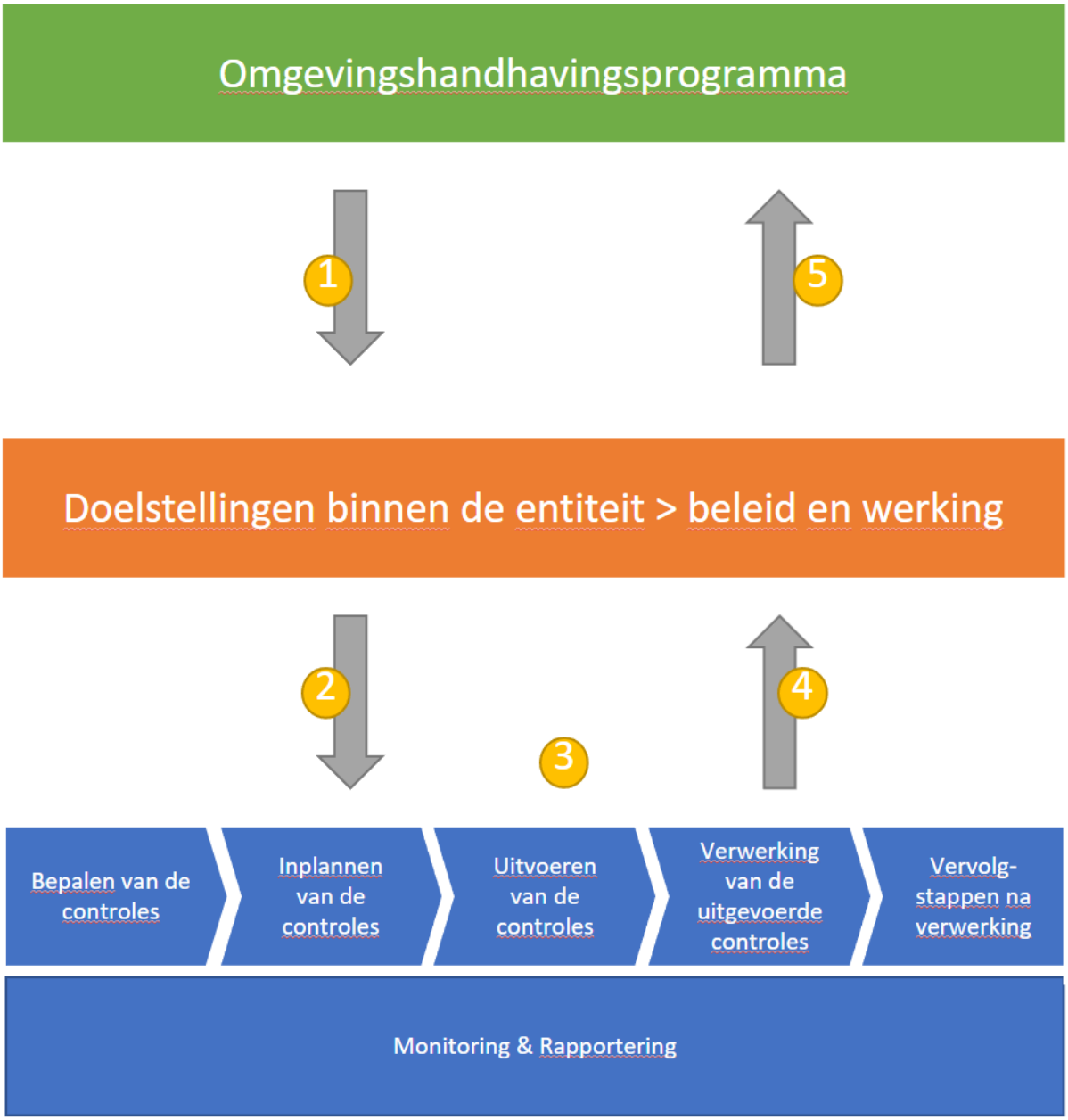

Figuur 1

Het handhavingsbeleid wordt bepaald door de Vlaamse Regering (1).
Elke entiteit vertaalt dit naar de doelstellingen van het eigen beleid en stemt op die doelstellingen de eigen werking af (2). Samen met klachten, meldingen… vormen deze doelstellingen de triggers voor het bepalen van de uit te voeren controles (3).
Vervolgens kan de verwerking van deze uitgevoerde controles input zijn om het beleid op te volgen en/of bij te sturen (4).
Over alle entiteiten heen, vormt deze monitoring ook input voor het huidige omgevingshandhavingsprogramma op te volgen (5).

Vanuit de gecapteerde noden per niveau zijn de veralgemeende noden naar data-input (paars) en data-output (roze) opgesteld, alsook de stromen tussen beide. Sommige stromen zijn reeds gerealiseerd (zwart), andere zijn gewenst (groen). Deze datastromen AS IS en TO BE worden weergegeven in verschillende diagrammen:

- Omgevingshandhavingsprogramma en doelstellingen van de entiteit
- Monitoring en rapportering
- Plannen, uitvoeren en verwerken

Onderstaande diagrammen worden ook beschreven in Bijlage legende.

4.2 OMGEVINGSHANDHAVINGSPROGRAMMA EN DOELSTELLINGEN VAN DE ENTITEIT

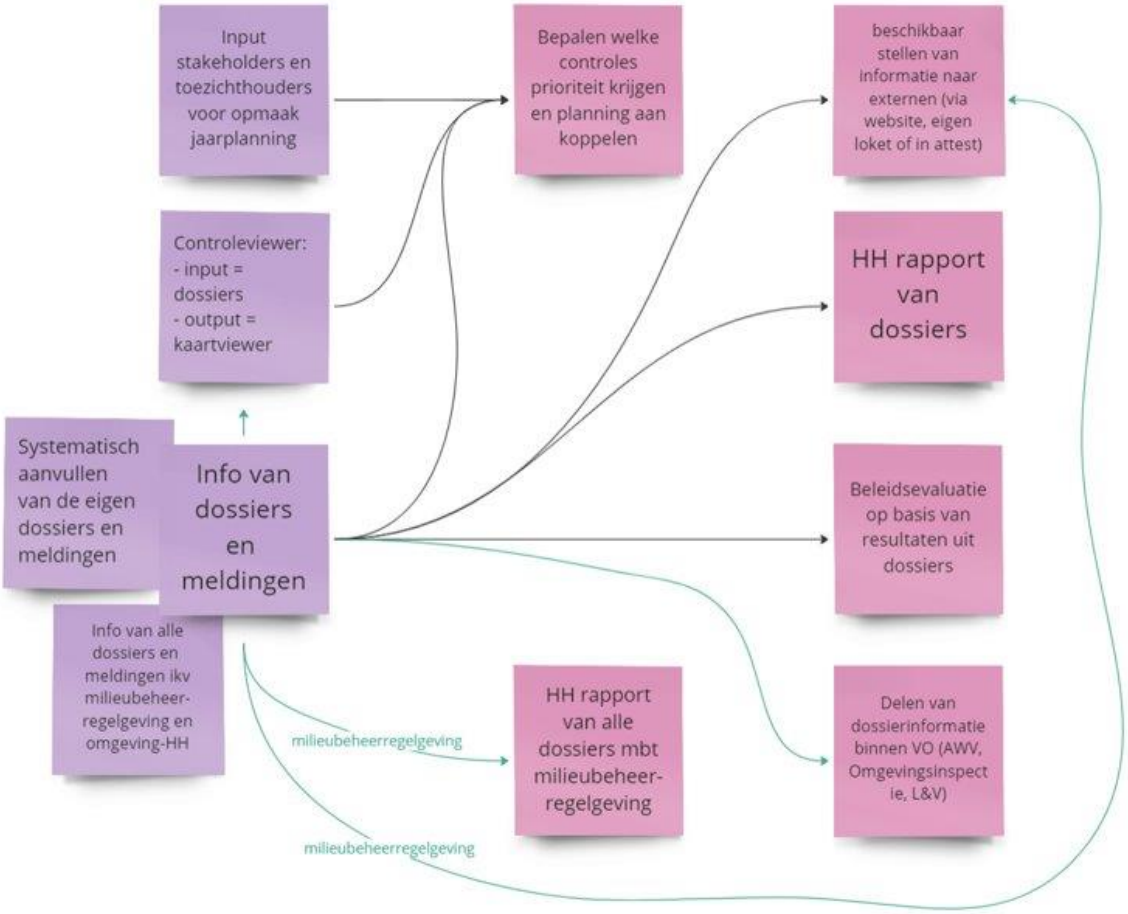

Figuur 2

4.2.1 Vaststellingen AS IS

De doelstellingen van de entiteiten worden bepaald op basis van:

- De resultaten en de beslissingen aangaande dossiers gebruiken om meer of minder in te zetten op verbaliseren van bepaalde inbreuken of misdrijven.
- Informatie van stakeholders en toezichthouders inzake klachten om daar specifiek op in te zetten in kader van handhaving.
- Uitgevoerde controles (cfr. Controleviewer) om gezamenlijke controles op te zetten.

Deze informatie wordt samengebracht in:

- Websites, rapporten en attesten die beschikbaar zijn voor externen: op de website van departement Omgeving[3], Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)[4], … zijn er voorbeelden van rapporten. Bodemattesten kunnen via een geoloket aangevraagd worden.
- Omgevingshandhavingsrapporten: omgevingshandhavingsrapporten zijn via de website van departement Omgeving[5] beschikbaar.

Het omgevingshandhavingsprogramma is in volle ontplooiing:

- Omgevingshandhavingsprogramma[6] met o.a. als strategische doelstelling: 'Monitoring en digitalisering van de omgevingshandhaving' met als operationele doelstelling in te zetten op monitoring en digitalisering om de onderbouwing van het handhavingsbeleid te verbeteren.

4.2.2 Vastgestelde noden in kader van data TO BE

Uitbreiding van de informatiedeling (van en naar andere entiteiten en externen)

Voorbeelden van hoe deze nood werd vastgesteld:

- Op basis van risicoanalyse en beleidsdata kan bepaald worden waar en wanneer controles gepland worden. (Wonen in Vlaanderen (WIV) - handhavingsbeleid)
- Door handhavingsinformatie van andere entiteiten met dezelfde bevoegdheden te krijgen kan het beleid hierop afgesteld worden. (Agentschap voor Natuur en Bos (ANB))
- Gebiedsgerichte controles samen met andere entiteiten kunnen een positieve impact hebben op het milieu. (Vlaamse Landmaatschappij (VLM): samenwerking met Departement Landbouw en Visserij (L&V) i.k.v. mest)
- Door gebruik te maken van authentieke bronnen en Geografisch Informatiesysteem (GIS) kunnen er betere conclusies getrokken worden. (Vlaamse Milieumaatschappij (VMM))
- Het bevragen van sectororganisaties kan nuttige informatie bevatten i.k.v. het beleid. (Afdeling Handhaving en OVAM)
- Intervisiemomenten om informatie met elkaar uit te wisselen (bv. gebruik van tools, kaartlagen, …) zou ook bijdragen tot betere en efficiëntere handhaving. (meerdere entiteiten)

[3] https://www.vlaanderen.be/publicaties/omgevingshandhavingsrapport
[4] https://ovam.vlaanderen.be/handhaving-zwerfvuil2
[5] https://omgeving.vlaanderen.be/omgevingshandhavingsrapportage
[6] https://omgeving.vlaanderen.be/nl/inspectie-en-handhaving/handhavingsbeleid

Uitbreiding van de verplichte rapportering

Voorbeelden van hoe deze nood werd vastgesteld:

- ANB gebruikt eigen rapportering en de jaarlijkse verplichte rapportering om prioriteiten i.k.v. handhaving te bepalen.
- Ook OVAM maakt gebruik van jaarlijkse eigen rapporten om doelstellingen en prioriteiten te bepalen.
- Uitbreiding van dataverzameling met oog op de evaluatie van het omgevingshandhavingsprogramma. (Vlaams Planbureau voor Omgeving (VPO))

Uitbreiding controleviewer

Voorbeelden van hoe deze nood werd vastgesteld:

- Iedereen, zowel gewestelijke als lokale besturen, dient zijn uitgevoerde controles beschikbaar te stellen in de controleviewer. (Vereniging Vlaamse steden en gemeenten (VVSG))
- Het dient mogelijk te zijn om vanuit de data de controleviewer rechtstreeks te voeden (data ingebracht in dossiersysteem stroomt onmiddellijk door naar de controleviewer) (VVSG) [*sic de mogelijkheid om de ControleViewer automatisch te voeden via Application Programming Interface (API) koppeling bestaat reeds maar is niet gekend bij alle entiteiten*]
- Het dient mogelijk te zijn om de data uit de controleviewer te integreren met het eigen dossieropvolgingssysteem. (VLM)

4.3 MONITORING EN RAPPORTERING

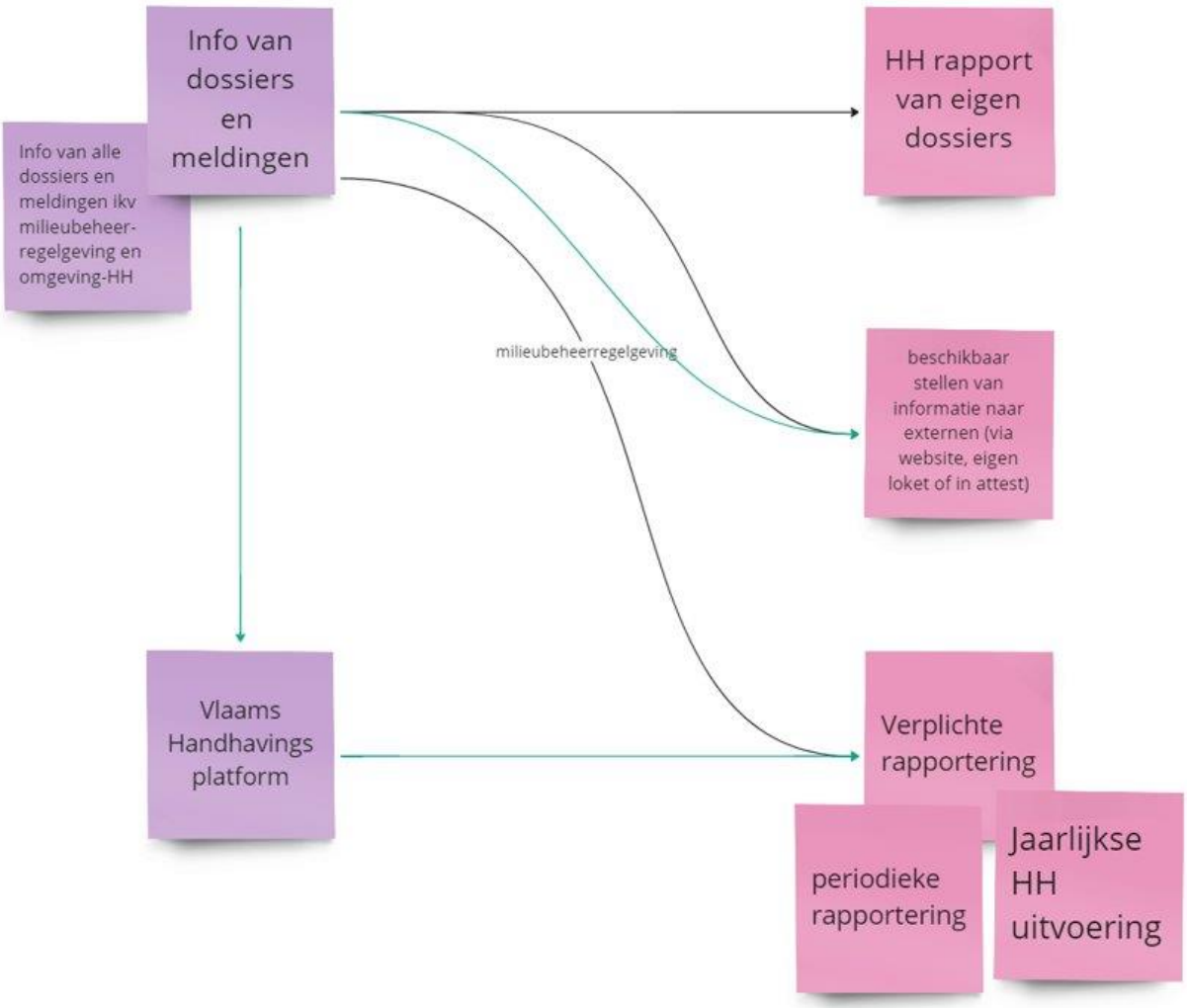

Figuur 3

4.3.1 Vaststellingen AS IS

De verplichte rapportering – indicatoren en de manier van werken – bestaat reeds sinds 2009, is ingeburgerd bij de verschillende handhavingsentiteiten en verloopt vlot. Deze baseert zich op:

- Dossierinformatie en meldingen:
  De meeste entiteiten kunnen de informatie m.b.t. tot rapportering uit hun systeem halen. (Afdeling handhaving, Wonen in Vlaanderen (WIV), ANB, …)
- Geconsolideerde informatie van de verschillende omgevingshandhavingsactoren:
  De informatie wordt gestandaardiseerd opgevraagd (via forms of word documenten) aan de verschillende omgevingshandhavingsactoren, voor klein deel handhavingsactoren (Hoge Raad voor de Handhavingsuitvoering (HRH), gewestelijke beboetingsentiteit (GBE), Openbaar Ministerie (OM) en Handhavingscollege (HHC)) wordt er een specifieke vragenlijst gemaakt. (VPO, VVSG)
- De rapportering bevat voornamelijk kwantitatieve informatie. (VPO)

Parlementaire vragen

- Ad hoc vragen die soms beantwoord kunnen worden o.b.v. informatie uit de dossiers. Soms moet informatie worden samengevoegd (bv. aantal schendingen in natuurgebied (ANB)).

Er wordt aan omgevingshandhavingsrapportering gedaan via

- Jaarlijkse omgevingshandhavingsrapportage[7] (VPO) – decretaal verplicht
- Omgevingshandhavingsrapport (2x per beleidscyclus) – decretaal verplicht
- Omgevingshandhavingsrapportering binnen de entiteit (soms i.k.v. het jaarrapport) (WIV)
- Overzichten op websites van dept. Omgeving (zie hierboven) en de entiteiten (WIV, OVAM)

4.3.2 Vastgestelde noden in kader van data TO BE

Rapporteringsnoden in te vullen door het VHP

Voorbeelden van hoe deze nood werd vastgesteld:

- Informatie die beschikbaar is in het VHP zou zoveel mogelijk uit deze centrale bron moeten komen. (VVSG, AHH, VPO)
- Informatie welke beschikbaar is in het VHP dient op een efficiënte manier door te stromen naar de rapportering. (VPO)

Uitbreiding van de verplichte rapportering

Voorbeelden hoe deze nood werd vastgesteld:

- Mogelijkheid om af te wijken van kalenderjaar, zo is de jaarlijkse rapportering voor Handhavingscollege gepland in augustus-september. (HHC)
- De huidige gegevens en nieuwe gegevens zijn nodig ter opvolging, evaluatie en implementatie van het omgevingshandhavingsprogramma: (VPO)
    - Kwantitatieve data handhavingsuitvoering proces (zoals momenteel reeds worden verzameld)
    - Kwantitatieve data handhavingsimpact – inhoud (specifiek te verzamelen per gewestelijke actor)
    - Kwalitatieve gegevens ter opvolging van handhavingsacties in het omgevingshandhavingsprogramma – zelf assessment tool
- De informatie dient op een vlottere en meer geautomatiseerde manier door te stromen naar VPO. (VPO)

Uitbreiding van de informatiedeling naar externen

Voorbeelden van hoe deze nood werd vastgesteld:

- Informatie die rond handhaving beschikbaar is in een rapporteringstool (bv. power BI) zou voor een breder publiek toegankelijk gesteld kunnen worden. (ANB)
- In kader van openbaarheid van bestuur en verbetering van de werking zou de informatie gedeeld kunnen worden met het kabinet, sectorfederaties, Departement Onderwijs en Vorming (DOV), VMM, Departement Omgeving, Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO),… (Afdeling handhaving)
- Bijkomende informatie (cfr. omgevingshandhavingsprogramma) dient ook gevisualiseerd te worden in een rapport. (VPO)
- Ook parlementaire vragen kunnen betrekking hebben op handhaving. (Departement Zorg)

Duidelijkheid over de definities van wat en hoe er moet gerapporteerd worden

[7] https://omgevingshandhavingsrapportage.omgeving.vlaanderen.be/public/

Voorbeelden van hoe deze nood werd vastgesteld:

- De huidige rapportering vraagt vooral aantallen, in het toelichtingenvak kan meer verduidelijking gegeven worden. (VPO)
- Naar de toekomst zal er meer info gerapporteerd moeten worden. (VPO)
- Deze data dient ook ter evaluatie van het handhavingsprogramma, momenteel is het nog niet volledig duidelijk welke data er moeten gerapporteerd worden. (VPO)
- De huidige rapportering dient uitgebreid te worden. Kwantitatieve data (bv. aantal PV's) kan automatisch uit systemen gehaald worden, kwalitatieve data (bv. impact van de handhaving op stikstof) is moeilijker te automatiseren. (Beleidsontwikkeling en Juridische Ondersteuning (BJO))
- Uitbreiding van de huidige rapportering betekent dat de verschillende dossiersystemen welke de informatie voor de rapportering aanleveren ook uitgebreid dienen te worden. (Afdeling handhaving, Agentschap Wegen en Verkeer (AWV))
- Sommige van die data zal blijvend opgenomen worden in de rapportering, andere data is afhankelijk van de prioriteiten van het handhavingsbeleid.

4.4 PLANNEN, UITVOEREN EN VERWERKEN

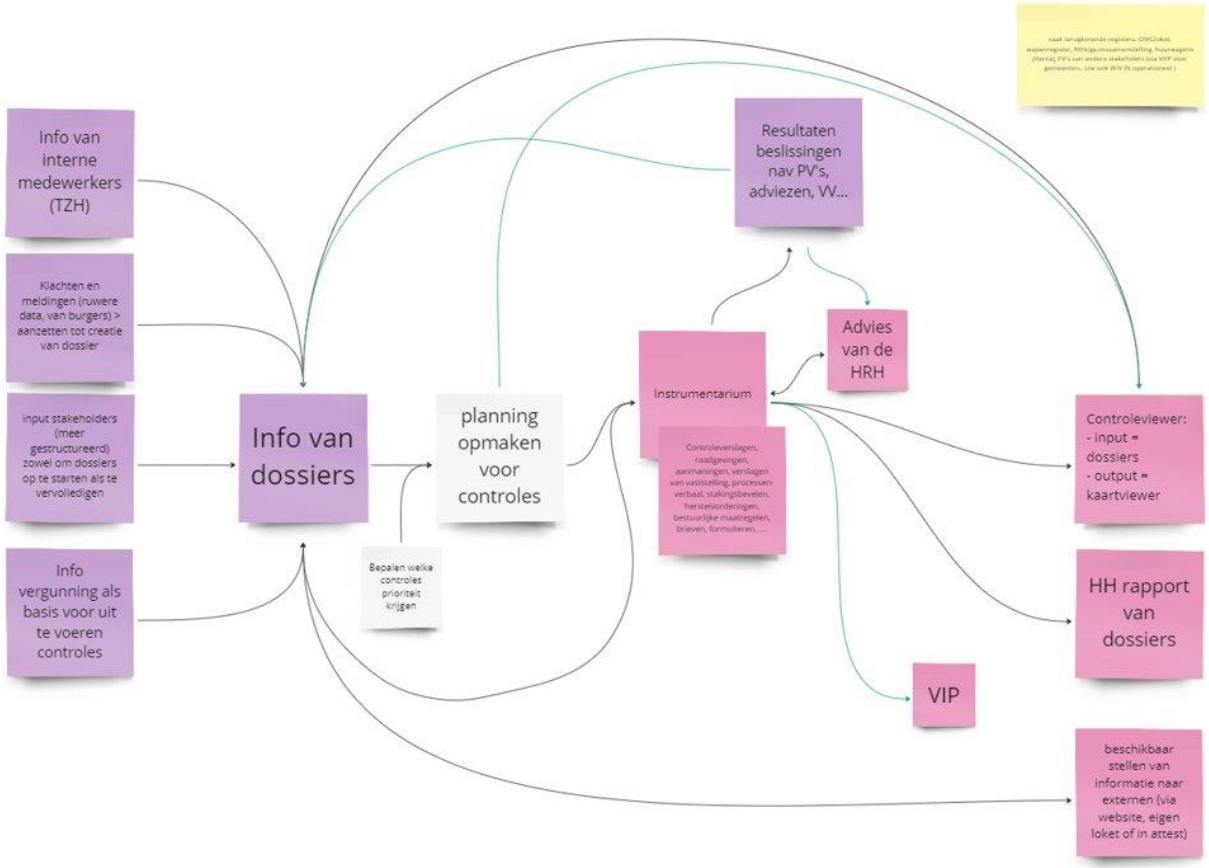

Figuur 4

4.4.1 Vaststellingen AS IS

Het bepalen, inplannen en uitvoeren van de controles gebeurt n.a.v.:

- **Klachten en meldingen**: alle handhavingsactoren geven aan dat ze n.a.v. klachten en meldingen controles uitvoeren.
- **Prioriteiten aangegeven door beleid en entiteit**: bv. in de week van de handhaving extra aandacht aan sluikstorten (De Vlaamse Waterweg (DVW)), specifieke acties rond loslopende honden (ANB), bij VMM worden waterlopen periodiek geschouwd.
- **Informatie uit dossiers**: naar aanleiding van vaststellingen uit het verleden kunnen controles op bepaalde plaatsen uitgevoerd worden. (DVW)
- **Informatie van toezichthouders of andere entiteiten**: controles op snelwegparkings gebeuren hoofdzakelijk door AWV. PV's die entiteiten doorsturen naar OVAM, meldingen door MDK kunnen een aanleiding zijn tot controles. Intercommunales krijgen opdracht van de gemeente om controles uit te voeren. Meldingen door gemeentebesturen kunnen aanleiding zijn tot controle, maar ook overtredingen waargenomen tijdens toezicht op het terrein. (ANB, AWV)
- **Informatie m.b.t. vergunningen**: alle handhavingsactoren geven aan dat ze de informatie van de vergunningen gebruiken bij het plannen en uitvoeren van hun controles.

De verwerking van de uitgevoerde controles en de bijhorende vervolgstappen leiden tot:

- Controleverslagen, processen-verbaal, verslag van vaststelling, waarschuwingen, aanmaningen, bestuurlijke maatregelen, … .
- Deze kunnen op hun beurt aanleiding geven tot bestuurlijke sanctionering of strafrechtelijke sanctionering … .
- De controleviewer, rapportering en monitoring bieden een overzicht van uitgevoerde controles. Meerdere entiteiten maken daarbij gebruik van de controleviewer om controles te plannen en uit te voeren. (OVAM, ANB, Afdeling Handhaving (AHH))

4.4.2 Vastgestelde noden in kader van data TO BE

Terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving

Voorbeelden van hoe deze nood werd vastgesteld:

- De terugkoppeling kan op meerdere manieren:
  - In de vorm van rapporten: zie ook monitoring en rapportering (alle handhavingsactoren)
  - Brieven, PV, VvV, aanmaningen, adviezen (alle handhavingsactoren)
  - Automatische doorstroming naar andere entiteiten/systemen o.a. VHP (VMM, WIV, AHH, HRH, HHC, L&V)
  - Analyseresultaten (bv. laboresultaten van lozingen) (Provincie)
  - Informatiedeling van omgevingshandhaving naar het VIP (ANB)
- De terugkoppeling kan in kader van meerdere doelstellingen:
  - Gemeenschappelijke risicoanalyses uitvoeren (VLM)
  - Vaststellingen die door andere entiteiten zijn gebeurd, raadplegen (VLM, HRH)

    - Feedback van handhavingsactiviteit: wat is het resultaat en de impact van de handhavingsactiviteit (ANB. DVW, VVSG, Departement Zorg)
    - Informatiedeling van omgevingshandhaving naar het VIP (ANB)

Controleviewer extra functionaliteiten en ruimer dan omgevingshandhaving
Voorbeelden van hoe deze nood werd vastgesteld:

- Uitbreiden naar andere entiteiten: ook voor Wonen zou dit nuttig zijn (WIV)
- Alle diensten zouden hun info moeten aanleveren (VVSG, OVAM, DVW, VLM)
- Integratie van controleviewer binnen eigen applicatie (VLM)
- Uitbreiden naar andere entiteiten buiten omgevingshandhaving (DVW)
- De controleviewer rechtstreeks voeden vanuit het eigen dossieropvolgingssysteem (VVSG)

Informatiebronnen om controles te plannen en tijdens of na de uitvoering door

- Vlotte toegang tot alle vergunningsdata en handhavingsinformatie
  Voorbeelden hoe deze nood werd vastgesteld:
    - Vergunningsregister: incl. contouren van (toekomstige) gebouwen, wat er vergund is en de vergunningsvoorwaarden, omgevingsloket (merendeel van de handhavingsactoren)
    - Toegang tot de gespecialiseerde informatie, zoals wat is er vergund, wat zijn de voorwaarden, wat is toegelaten,… buiten de kantooruren en contactgegevens van inspectiediensten (Politie)
    - Toekomstig omgevingsvergunningenregister: zowel lopende dossiers als vergunde dossiers
    - Automatische en systematische toegang tot handhavingsinformatie
    - Handhavingsinformatie: reeds uitgevoerde controles, zijn er al PV's opgesteld, werden er boetes opgelegd, … (merendeel van de handhavingsactoren). Ook vergunningverlenende overheden wensen die informatie te kunnen consulteren.
- Generieke bronnen
  Voorbeelden hoe deze nood werd vastgesteld:
    - Toegangen tot Wapenregister, Strafregister en Bevolkingsregister (ANB, VLM, Intercommunale, DVW, WIV)
    - Eenvoudiger en duidelijkere procedure tot bekomen van machtigingen Rijksregister en Kadaster (WIV)
    - Integratie van authentieke bronnen zoals Rijksregister, Kruispuntbank van Ondernemingen, adresregister, Kruispuntbank van Sociale Zekerheid, kadaster in het eigen systeem (meerdere handhavingsactoren)
- Andere
  Voorbeelden hoe deze nood werd vastgesteld:
    - Geplande controles van andere entiteiten om eventueel gezamenlijke controles op te zetten (DVW, WIV, OVAM)
    - Uniforme manier om klachten en meldingen te registreren (OVAM, ANB)
    - Gebruik maken van nieuwe technologieën zoals er zijn:
        - Agrilens (VLM), detectiealgoritmes toepassen op luchtfoto's (VLM)
        - LIDARbeelden (ANB), applicaties uit de EU (VLM)
        - Camerabeelden (DVW)
        - Risicoanalyse (DVW)
    - Specifieke informatiebronnen zoals er zijn:
        - Dierenwelzijn (ANB), CITES (ANB), EKGB (ANB)
        - Beschermde graslanden OE (ANB)
        - Buitenlandse nummerplaten (ANB)

- PAS bedrijven (ANB)
- Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (ANB, AHH)
- Helikoptervluchten (ANB)
- Teeltplannen landbouwaangifte (ANB)
- Koopaktes (ANB, WIV)
- GVE kaart van VLM (ANB)
- Kaartlaag onttrekkingsverboden van VLM (ANB)
- Huurcontracten (WIV)
- FOD Milieu (AHH)
- VEKA (AHH)
- Notarissen (AHH)
- Renta (ANB)
- Onttrekking captatie water (VLM)
- Arrestendatabank (Handhavingscollege, HRH)
- Scheepvaart
- Politie (DVW)
- Hotspots i.v.m. sluikstorten (AWV)
- Snuffelpalen (DVW)
- Waterwegenvergunning (DVW)
- DIV (ANB, Provincie)
- RUP
- BPA (Intercommunale)
- Meetresultaten die gezondheidsnormen overschrijden (Departement Zorg)
- …

5 FIT/GAP ANALYSE TIJDENS FASE 2

5.1 VASTGESTELDE NODEN IN KADER VAN DATA – SAMENVATTING

De kolom 'Fit met VHP' duidt aan welke toepassing(en) van het VHP deze nood vervult. Als het VHP deze nood niet of slechts gedeeltelijk vervult, wordt dit omschreven in de kolom 'Gap'. Door de link te selecteren kan meer detail opgevraagd worden.

Omschrijving vastgestelde nood ikv data	Fit met VHP	Gap
Omgevingshandhavingsprogramma en doelstellingen van de entiteit		
Uitbreiding van de informatiedeling (van en naar andere entiteiten en externen)	VHP - Handhavingsbibliotheek VHP - Sanctieregister en VHP - Maatregelenregister + uitwisseling via Mijn Burgerprofiel en E-loket Ondernemingen	Door gebruik te maken van authentieke bronnen en GIS kunnen er betere conclusies getrokken worden. Dit werd opgenomen in GAP 2 maar deze werd niet verder uitgewerkt.
Uitbreiding van de verplichte rapportering	De rapportering voor het VHP moet nog opgestart worden.	De rapportering voor het VHP moet nog opgestart

		worden. Dit werd opgenomen in GAP 1.
Uitbreiding van de controleviewer	Er wordt een geografische viewer voorzien in alle toepassingen van het VHP	Enkele functionaliteiten van de controleviewer worden niet voorzien met de geografische viewer (bv. Geplande controles). Dit werd opgenomen in GAP 3 maar niet verder uitgewerkt.
Monitoring en rapportering		
Uitbreiding informatiedeling naar externen	VHP - Handhavingsbibliotheek VHP - Sanctieregister en VHP - Maatregelenregister + uitwisseling via Mijn Burgerprofiel en E-loket Ondernemingen	Dit werd opgenomen in GAP 1.
Duidelijkheid over de definities van wat en hoe er moet gerapporteerd worden		Dit werd opgenomen in GAP 1.
Uitbreiding van de verplichte rapportering	De rapportering voor het VHP moet nog opgestart worden.	Dit werd ook opgenomen in GAP 1.
Rapporteringsnoden in te vullen door het VHP	De rapportering voor het VHP moet nog opgestart worden.	De rapportering voor het VHP moet nog opgestart worden. Dit werd opgenomen in GAP 1.
Plannen, uitvoeren en verwerken		
Meer informatiebronnen om controles te plannen en tijdens of na de uitvoering ervan: Vergunningen Handhavingsinformatie Generieke bronnen Andere	Handhavingsinformatie is beschikbaar in het VHP via onderstaande toepassingen VHP - Aansluitertoepassing VHP - Handhavingsbibliotheek	Informatie mbt vergunningen, generieke bronnen en andere is niet beschikbaar via het VHP. Dit werd opgenomen in GAP 2 maar deze werd niet verder uitgewerkt.
Terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving	Onderstaande toepassingen van het VHP zorgen voor terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving VHP - Aansluitertoepassing VHP - Handhavingsbibliotheek VHP - Sanctieregister en VHP - Maatregelenregister uitwisseling via Mijn Burgerprofiel en E-loket Ondernemingen Uitwisseling naar het VIP	Terugkoppeling naar het VIP werd opgenomen in GAP 4.

Controleviewer extra functionaliteiten en ruimer dan omgevingshandhaving	Er wordt een geografische viewer voorzien in alle toepassingen van het VHP	Enkele functionaliteiten van de controleviewer worden niet voorzien met de geografische viewer (bv. Geplande controles). Dit werd opgenomen in GAP 3 maar niet verder uitgewerkt.

5.2 FIT VAN DE VASTGESTELDE NODEN EN HET VLAAMS HANDHAVINGSPLATFORM

5.2.1 Vlaams Handhavingsplatform

Het Vlaams Handhavingsplatform[8] heeft tot doel om alle informatie rond handhaving op een gecentraliseerde, uniforme, real-time en beveiligde manier ter beschikking te stellen aan alle betrokken autoriteiten en instanties.

Dit laat hen toe om rekening te houden met eerder opgestarte procedures en opgelegde sancties, en om efficiënter te handhaven.

In het kader van die verhoogde efficiëntie zal het VHP ook geïntegreerd worden met de Magda documentendienst, zodat alle partijen de communicatie rond bestuurlijke handhaving efficiënt ontvangen.

De verschillende doelgroepen van het Vlaams Handhavingsplatform zijn:

- Inspectiediensten van de overheid, lokale besturen en intercommunalen.
- Beleidsmedewerkers van een overheidsdienst die werkt rond handhavingsbeleid.
- Advocaten of juristen
- Burgers of ondernemingen zullen hun eigen definitieve bestuurlijke sancties kunnen raadplegen (integratie Mijn Burgerprofiel en het E-Loket voor Ondernemingen)

Alle doelgroepen die informatie nodig hebben uit het VHP zouden bediend moeten kunnen worden vanuit het VHP.

De high level architectuur van het Vlaams Handhavingsplatform

[8] Meer informatie over het Vlaams Handhavingsplatform

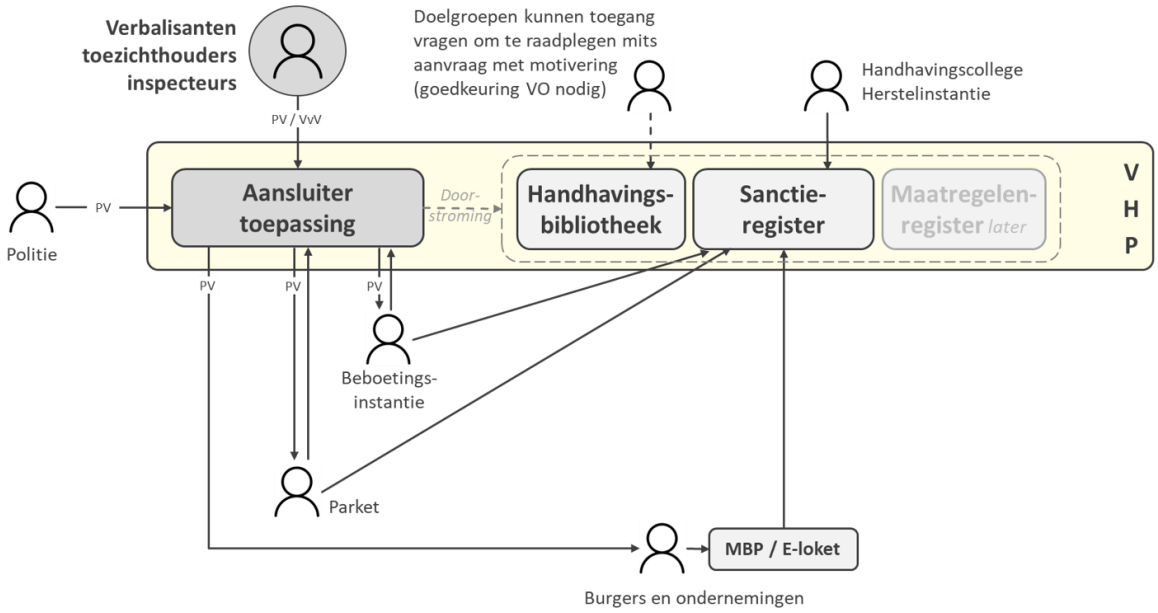
Verbalisanten
toezichthouders
inspecteurs
PV / VvV
Doelgroepen kunnen toegang
vragen om te raadplegen mits
aanvraag met motivering
(goedkeuring VO nodig)
Handhavingscollege
Herstelinstantie
Politie
PV
Aansluiter
toepassing
Door-
stroming
Handhavings-
bibliotheek
Sanctie-
register
Maatregelen-
register later
V
H
P
PV
PV
PV
Beboetings-
instantie
Parket
MBP / E-loket
Burgers en ondernemingen

5.2.2 Vastgestelde noden opgevangen door VHP – AANSLUITERTOEPASSING

5.2.2.1 Aansluitertoepassing

Deze toepassing dient om informatie (= handhavingsdossiers, sanctiedossiers en later ook informatie m.b.t. maatregelen) aan te leveren. De toepassing verzamelt de informatie van de verschillende inspectiediensten, lokale besturen en beboetingsinstanties. De gegevens kunnen ofwel via API (van systeem tot systeem) overgebracht worden of door gebruik te maken van de User Interface (UI). Momenteel is er de verplichting om handhavingsdossiers met vastgestelde feiten aan te maken bij het opstellen van een proces-verbaal of verslag van vaststelling. Inspectiediensten kunnen ook naar aanleiding van een controle of het inzetten van een ander handhavingsmiddel (bv. aanmaning) een handhavingsdossier aanmaken. Bij het opstarten van het proces van bestuurlijke vervolging, maakt een beboetingsinstantie een sanctiedossier aan in het VHP. De inspectiediensten en beboetingsinstanties (en later ook de herstelinstanties) kunnen via de Aansluitertoepassing hun dossiers opvragen en beheren. De dossiers zullen ook via een kaartweergave opgezocht en getoond worden. Deze geografische viewer is voorzien om opgeleverd te worden tegen eind Q2 2024.

5.2.2.2 FIT met de vastgestelde noden

In onderstaande punten wordt per toepassing binnen het VHP beschreven voor welke gedetecteerde noden het VHP een invulling aanbiedt (*zwarte bolletje*) en op welke manier ze die invult (*witte bolletje*).

- Terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving
    - PV's, verslag van vaststelling en andere stukken aangemaakt door de entiteit kunnen via een kennisgeving eenvoudig naar het parket, een lokaal bestuur, een inspectiedienst, herstelinstantie… gestuurd worden.
- Meer informatiebronnen om controles te plannen en tijdens of na de uitvoering (bv. sanctionering) ervan in het bijzonder met betrekking tot handhavingsinformatie
    - Een inspectiedienst of lokaal bestuur heeft steeds toegang tot het volledige dossier (incl. vervolgings- en sanctiebeslissingen) die ze zelf opgestart heeft.
    - Via de geografische viewer (oplevering voorzien eind Q2 2024) zal het via een kaart duidelijk zijn waar er reeds inspecties hebben plaatsgevonden door de eigen entiteit.
    - Na de uitvoering van een inspectie kan de beboetingsinstantie gebruik maken van de gegevens welke reeds door de inspectiedienst of een lokaal bestuur werden ingegeven in het VHP en van hieruit vertrekken om de beslissingen te registreren en de sanctieprocedure op te starten waar van toepassing.

5.2.3 Vastgestelde noden opgevangen door VHP – HANDHAVINGSBIBLIOTHEEK

5.2.3.1 Handhavingsbibliotheek (oplevering voorzien Q2 2024)

Deze toepassing dient voor het raadplegen van informatie en stukken van handhavingsdossiers, sanctiedossiers, …. Alle informatie die ingevoerd wordt via de Aansluitertoepassing, stroomt door naar de Handhavingsbibliotheek. De informatie die getoond wordt, is afhankelijk van je rechten. In het kader van de BVR – Aansluitingen VHP zal informatie van dossiers met betrekking tot omgevingshandhaving beschikbaar zijn voor andere inspectiediensten, lokale besturen en beboetingsinstantie. De inspectiediensten en lokale besturen hebben toegang tot alle handhavingsdossiers die betrekking hebben op de omgevingshandhaving. De gebruikers zullen de gegevens van het dossier zoals bv. de vaststellingsdatum, omschrijving van de vastgestelde feiten, de vermoedelijke overtreder, de locatie e.d. kunnen raadplegen alsook het volledige PV en of VvV. Andere documenten (bv. aanmaning of schriftelijke raadgeving) zullen niet opgevraagd kunnen

worden. M.a.w. een handhavingsdossier aangemaakt door bv. ANB zal door de VMM kunnen opgevraagd worden. Een beboetingsinstantie heeft ook toegang tot alle dossiers met betrekking tot omgevingshandhaving en zij zullen ook de informatie met betrekking tot de sanctionering en bijhorende documenten kunnen raadplegen. Een inspectiedienst of lokaal bestuur zal enkel voor de eigen aangemaakte dossiers de informatie met betrekking tot de sanctionering kunnen raadplegen. De dossiers waartoe iemand toegang krijgt, zullen ook via een kaartweergave opgezocht en getoond worden. Deze geografische viewer zal mee opgeleverd worden.

5.2.3.2 FIT met de vastgestelde noden

- Terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving en
- Uitbreiding van de informatiedeling
    - Alle inspectiediensten, herstelinstanties, politiediensten en lokale besturen zullen toegang hebben tot de vastgestelde feiten van andere entiteiten m.b.t. omgevingshandhaving. De PV's en VvV's, samen met de bijhorende metadata zullen toegankelijk zijn.
    - Een beboetingsinstantie voor omgevingshandhaving zal toegang hebben tot het volledige omgevingshandhavingsdossier (incl. vervolgings- en sanctiebeslissingen).
    - Een inspectiedienst of lokaal bestuur heeft steeds toegang tot het volledige dossier (incl. vervolgings- en sanctiebeslissingen) die ze zelf opgestart heeft.
- Meer informatiebronnen om controles te plannen en tijdens of na de uitvoering ervan in het bijzonder met betrekking tot handhavingsinformatie
    - Het is mogelijk om op basis van locatie, rechtsbrononderdeel, vermoedelijke overtreder handhavingsdossiers op te zoeken om na te gaan waar, wanneer, door wie er reeds controles werden uitgevoerd.

5.2.4 Vastgestelde noden opgevangen door VHP – SANCTIEREGISTER en MAATREGELENREGISTER

5.2.4.1 Sanctieregister

Deze toepassing dient voor het raadplegen van informatie en stukken uit de sanctiedossiers.
Dit register wordt gevoed van zodra de beboetingsinstantie beslist om tot vervolging over te gaan. Handhavingsdossiers waarvoor geen bestuurlijke sanctionering opgelegd wordt, komen hier dan ook niet in voor.

5.2.4.2 Maatregelenregister (oplevering voorzien Q4 2024)

Deze toepassing dient voor het raadplegen van publieke schade n.a.v. een (dreigende) inbreuk, misdrijf of normschending op een bepaalde locatie i.k.v. op te leggen of opgelegde herstel- of beveiligingsmaatregelen.

5.2.4.3 FIT met de vastgestelde noden

- Terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving en
- Uitbreiding van de informatiedeling
    - Beboetingsinstanties, het Openbaar Ministerie, het Handhavingscollege en de herstelinstanties hebben volgens art. 79 van het KVH toegang tot het sanctieregister.
    - Het sanctieregister bevat de sanctiedossiers, welke ontstaan na de beslissing tot onmiddellijke inning (en de betaling ervan) of bestuurlijke vervolging ten aanzien van een vermoedelijke overtreder.

5.2.5 Vastgestelde noden opgevangen door VHP - Mijn Burgerprofiel (MBP) / E-Loketonderneming (ELO)

5.2.5.1 Mijn Burgerprofiel en E-Loket

Deze worden gekoppeld aan het Sanctieregister zodat een burger / onderneming informatie van eigen misdrijven en inbreuken kan zien.

5.2.5.2 FIT met de vastgestelde noden

- Terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving en
- Uitbreiding van de informatiedeling
    - Als het INSZ van de vermoedelijke overtreder gekend is, kan hij/zij via mijn burgerprofiel het sanctiedossier raadplegen.
    - Als het ondernemingsnummer van de vermoedelijke overtreder gekend is, kan hij/zij via het E-loket voor ondernemingen het sanctiedossier raadplegen.

5.2.6 Vastgestelde noden welke afgestemd zijn met en nog op te vangen zijn in Vlaams Handhavingsplatform

Tijdens de loop van de business case is er meermaals overleg geweest met het VHP.
Onderstaande noden maakten oorspronkelijk geen deel uit van de roadmap van het VHP maar zijn na overleg toegevoegd aan de scope van het VHP. De bovenstaande planning houdt rekening met onderstaande noden. De nodige financiële middelen zijn voorzien om dit te realiseren binnen het VHP. Het onderdeel met betrekking tot de rapportering moet nog opgestart worden eens de noden volledig hiervan in kaart gebracht zijn.

- Rapporteringsnoden in te vullen door het VHP en
- Uitbreiding van de verplichte rapportering
    - Algemene informatie die door het VHP kan voorzien worden:
        - Het aantal PV's per entiteit
    - Afstemming rapporteringsnoden VPO – VHP:
        - Bij het bepalen van de rapportering binnen VHP is het wenselijk om rekening te houden met de rapporteringsverplichtingen voor Departement Omgeving (cfr. OHP)
- Controleviewer: extra functionaliteiten en ruimer dan omgevingshandhaving
    - Via de handhavingsbibliotheek (op basis van de PV's en de VvV's) zal het mogelijk zijn om de uitgevoerde controles ook via kaart op te zoeken en weer te geven. Na realisatie van het maatregelenregister kan dit uitgebreid worden met de informatie i.v.m. het opleggen van herstel- of beveiligingsmaatregelen. De expliciete toegangen worden beschreven in een Besluit van de Vlaamse Regering (BVR).
    - Deze kaartweergave is een geografische viewer waarbij het zichtbaar zal zijn waar er vaststellingen hebben plaatsgevonden.
    - Enkel dossiers waar een behandelaar toegang toe heeft worden gevisualiseerd en de dossierinformatie zal ook opvraagbaar zijn.
    - De kaartweergave kan uitgebreid worden met andere kaartlagen die via Geopunt beschikbaar zijn.
- Terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving: informatie rond omgevingshandhaving laten doorstromen naar het VIP via webservice
    - Eenmaal het maatregelenregister geïmplementeerd is en voor de betrokken entiteit het KVH van kracht is i.k.v. de maatregelen, zullen de notarissen verplicht

zijn om de informatie uit het maatregelenregister die door die entiteit toegevoegd is, te raadplegen. Opgelegde maatregelen moeten geconsulteerd worden i.k.v. overdracht van percelen of andere onroerende goederen. De informatie welke beschikbaar is in het maatregelenregister en de verplichtingen staan beschreven in de art. 81, art. 82 en art. 83 van het KVH.

- Vastgoedmakelaars hebben ook toegang tot het maatregelenregister, zij zien een beperkte set van informatie. Deze beperkte set staat beschreven alsook de doeleinden waarvoor de informatie mag gebruikt worden staan beschreven in art. 83 van het KVH.

5.3 GAP – VASTGESTELDE NODEN IN KADER VAN DATA NIET OPGEVANGEN DOOR HET VLAAMS HANDHAVINGSPLATFORM

5.3.1 GAP 1 – Rapportering

Volgende noden vallen onder deze gap:

- Duidelijkheid over de definities van wat en hoe er moet gerapporteerd worden
  - De vereisten i.k.v. rapportering zijn niet volledig duidelijk
    - Over welke indicatoren moet er gerapporteerd worden
    - Hoe moeten deze indicatoren geïnterpreteerd worden
    - Van welke indicatoren verwacht men een rapportering over lange termijn versus korte termijn
  - Als de vereisten duidelijk zijn, moet er nagegaan worden welke impact dit op de dataverzameling en eventueel op de systemen van de handhavingsdiensten heeft
  - Indien er gerapporteerd dient te worden over informatie welke niet in het VHP beschikbaar is, dient de rapportering van de omgevingshandhaving dit op te vangen

- Uitbreiding van de verplichte rapportering
  - De jaarlijkse dataverzameling rapportering uitbreiden met data welke niet in het VHP opgenomen is, zodat deze kan dienen als basis om beleidsbeslissingen te nemen. Specifieke informatie zoals bv. impact op omgevingsindicatoren (bv. stikstof) zal niet vanuit het VHP kunnen gerapporteerd worden.
  - Monitoring en- verwerking van deze data om gerichte beleidsbeslissingen te kunnen maken, moeten eventueel nog geïmplementeerd worden.
  - De jaarlijkse dataverzameling en rapportering moet uitgebreid worden met kwalitatieve en kwantitatieve informatie.
  - De informatie dient op een vlottere en meer geautomatiseerde manier verzameld te worden door VPO.

  Noden met betrekking tot algemene informatie gekoppeld aan uitbreiding van de verplichte rapportering die worden opgevangen door VHP worden beschreven in: hfdst FIT nog op te vangen door VHP.

- Uitbreiding informatiedeling naar externen
  - Een groot aantal partijen maken gebruik van de informatie uit de jaarlijkse rapportering en dit kan nog uitgebreid worden naar andere organisaties zoals sectororganisaties, VITO, entiteiten van de Vlaamse en Federale overheid, … door bv. publicaties op websites.

5.3.2 GAP 2 – Gebruik van gegevensbronnen

Volgende noden vallen onder deze gap:

- Uitbreiding van de informatiedeling (van en naar andere entiteiten en externen)
    - Door gebruik te maken van authentieke bronnen en GIS kunnen er betere conclusies getrokken worden.
- Meer informatiebronnen om controles te plannen en tijdens of na de uitvoering ervan
    - Vergunningen
        - Vlotte toegang tot alle vergunningsdata: zowel lopende als vergunde dossiers
    - Generieke bronnen
        - Toegang tot (bestaande) generieke bronnen: Wapenregister, Strafregister, Bevolkingsregister
        - Eenvoudiger en duidelijkere procedure tot bekomen van machtigingen: Rijksregister en Kadaster
        - Integratie van authentieke bronnen in eigen systemen: Rijksregister, KBO, Vlaamse Basisregisters, Kruispuntbank Sociale Zekerheid, Kadaster
    - Andere
        - Uniforme manier om klachten en meldingen te registreren

5.3.3 GAP 3 – Controleviewer

Volgende noden vallen onder deze gap:

- Uitbreiding van de controleviewer
    - Het dient mogelijk te zijn om de data van geplande controles op kaart te visualiseren.
- Controleviewer extra functionaliteiten en ruimer dan omgevingshandhaving
    - Het dient mogelijk te zijn om de data van de geplande en uitgevoerde controles te integreren in het eigen dossieropvolgingssysteem:
        - Een kaartlaag die in andere applicaties geïntegreerd kan worden is momenteel niet voorzien in het VHP.
        - Samen met geoweb diensten kan bekeken worden hoe zij het VHP kunnen ondersteunen met het aanbieden van een kaartlaag. Er moet voldoende aandacht besteed worden aan de security i.v.m. wie toegang heeft tot welke data

Noden met betrekking tot controleviewer die worden opgevangen door VHP worden beschreven in hfdst FIT nog op te vangen door VHP.

5.3.4 GAP 4 – Informatiedeling met VIP

Volgende noden vallen onder deze gap:

- Terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving
    - Informatie rond omgevingshandhaving laten doorstromen naar het VIP:
        - I.k.v. maatregelen is momenteel niet voorzien om de informatie te laten doorstromen naar het VIP. Het maatregelenregister is wel beschikbaar voor de verschillende instanties die volgens art. 81 van het KVH hier toegang mogen toe hebben en een protocol hebben afgesloten.
        - VIP is gemaakt om een toegangspoort te zijn voor de vastgoedsector zodanig dat ze via 1 kanaal de data verkrijgen (zie Vlaamse codex). Deze gestructureerde data uitwisseling moet resulteren in minder fouten en/of interpretaties, en data veiliger inzetbaar maken in de systemen van de

vastgoedsector. Daarenboven zorgt deze aanpak voor een optimalisatie waarbij de vastgoedsector niet via verschillende loketten informatie moet ophalen.
    - Daarom is het belangrijk om via API-connectie toegang te hebben tot VHP om zo de omgevingsinbreuken te kunnen geven in een VIP dossier, mits rekening te houden met welke informatie wie mag zien.
    - Voor VHP is deze aanpak - informatie doorgeven via API naar het VIP - een uitbreiding op hun huidige roadmap, m.a.w. niet voorzien in de planning noch budgettering. Er moet nog in detail onderzocht worden hoe dit technisch kan gerealiseerd worden.

Noden met betrekking tot de terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving naar het VIP die worden opgevangen door VHP worden beschreven in: hfdst FIT nog op te vangen door VHP.

6 PRIORITERING

Op basis van overwegingscriteria werd er door elke entiteit een prioritering (zie Bijlage Prioritering per entiteit) aan de verschillende gaps toegekend.

Volgende criteria konden overwogen:

- ROI – Rendement op de investering:
    - Weegt de investering in mensen en middelen op tov het beoogde resultaat?
- AE - Aantal geïmpacteerde entiteiten:
    - Is de investering bruikbaar voor meerdere entiteiten?
- Impact:
    - Hoe groot is de impact op bestaande systemen en processen?
- Risico:
    - Zijn de vastgestelde noden reeds duidelijk?
      Als de vereisten niet helder zijn, is er een groter risico naar implementatie

Resultaat:
De stuurgroep heeft beslist dat in het overblijvende tijdbestek van deze analyse, naast GAP 4, GAP 1 verder dient uitgewerkt te worden.

6.1 GAP 1 – RAPPORTERING

Initieel was de scope van de business case dat voor elk van de geprioriteerde gaps zou geëvalueerd worden wat de juridische, architecturale, organisatorische en financiële implicaties zijn van deze GAP.

Aan de stuurgroep werd voorgesteld om de effectieve uitwerking van de scope van GAP 1 te wijzigen naar het aanvullen van de lijst van indicatoren met welke indicatoren, wanneer kunnen aangeleverd worden door het VHP, en welke indicatoren door het VHP zouden kunnen aangeleverd worden maar momenteel niet op de radar staan, en welke indicatoren niet door het VHP zullen aangeleverd worden. Daarnaast werd ook het de definiëren van een mapping tussen de handhavingsmiddelen die gedefinieerd en gebruikt worden bij omgevingshandhaving en de bestuursdocumenttypes welke beschreven staan in art. 82 van het KVH.

6.1.1 Welke indicatoren kunnen wel of niet of mogelijks aangeleverd worden door het VHP

Vanuit VPO werd de lijst van indicatoren aangeleverd. Deze lijst (zie Bijlage Lijst van indicatoren) bevat de indicatoren welke reeds meerdere jaren worden opgevraagd (in het zwart) en indicatoren die ook wenselijk zijn in kader van de uitbreiding van de rapportering door VPO (in het rood).
Voorbeelden van indicatoren zijn: aantal PV's, aantal bestuurlijke maatregelen zonder dwangsom, aantal stakingsbevelen, …
Voor elke indicator is het wenselijk om voor toekomstige bevragingen (cfr. rapportering omgevinghandhavingsprogramma) de aantallen opgesplitst te hebben per:

- Jaar
- Gewestelijke prioriteit
- Actor
- Doelgroep (later: momenteel moeten de verschillende doelgroepen nog gedefinieerd worden)

Bij het opstellen van de rapportering moet er rekening gehouden worden dat de gewestelijke prioriteiten en doelgroepen kunnen wijzigen in de loop van de tijd. Deze dienen dan ook flexibel toegewezen te kunnen worden aan een handhavingsmiddel.
Deze lijst (zie Bijlage Lijst van indicatoren) is uitgebreid met de aanduiding of de informatie beschikbaar is in het VHP, mogelijks beschikbaar komt in het VHP of geen deel uitmaakt van de informatie in het VHP.

Naast de informatie m.b.t. de indicatoren is het ook wenselijk om te weten of de vermoedelijke overtreder een rechtspersoon of natuurlijke persoon is en de GIS coördinaten van de locatie. Dit laatste kan dan gebruikt worden om onder andere vergelijkingen te maken met informatie welke via kaartlagen beschikbaar is. Voorbeeld: nakijken of handhaving met betrekking tot verharding impact heeft op de totale verharding in Vlaanderen.

Voor VPO is het noodzakelijk om de geanonimiseerde data aangeleverd te krijgen zodat de decretaal verplichte rapporten flexibel zelf kunnen samengesteld worden. Ook om beleidsbeslissingen te kunnen nemen op basis van rapporteringsinformatie zijn de ruwe geanonimiseerde data cruciaal.
Er zal een gepaste structuur moeten opgezet worden om data anoniem vanuit het VHP beschikbaar te stellen in kader van rapportering en monitoring. Hierbij moet er ook rekening gehouden worden dat deze structuur zo stabiel mogelijk blijft om eenzelfde rapportering over een langere periode mogelijk te maken.

6.1.2 Welke omgevingshandhavingsinstrumenten kunnen gemapt worden met bestuursdocumenttype

Omgevingshandhaving (decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO)) kan gebruik maken van een groot aantal instrumenten zoals aanmaning, PV, verslag van vaststelling, … Elk instrument heeft zijn eigen doel en over elk instrument dient gerapporteerd te worden.
Ook in het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving (KVH) zijn er een groot aantal bestuursdocumenttypes gedefinieerd zoals PV, VvV, waarschuwing. Niet elk omgevingshandhavingsinstrument kan één op één gemapt wordt met een bestuursdocumenttype uit het KVH. In het KVH staan er ook bestuursdocumenttypes opgelijst welke niet van toepassing zijn als omgevingshandhavingsinstrument. Omdat de rapportering vanuit het VHP gebruik zal maken van de verschillende bestuursdocumenttypes en opdat iedereen eenzelfde begrip zou hebben over de verschillende omgevingshandhavingsinstrumenten en de bestuursdocumenttypes

in het KVH werd er een mapping gemaakt tussen de twee. Deze mapping staat beschreven in Bijlage Overzicht mapping handhavingsmiddelen en bestuursdocumenttypes KVH.

6.2 GAP 4 – INFORMATIEDELING MET VIP

Initieel was de scope van de business case dat voor elk van de geprioriteerde gaps zou geëvalueerd worden wat de juridische, architecturale, organisatorische en financiële implicaties zijn van deze GAP.

Aan de stuurgroep werd voorgesteld om de effectieve uitwerking van de scope van GAP 4 te wijzigen naar het definiëren volgens het KVH welke grondgebonden data toegankelijk is, en welke beperkingen er zijn voor burgers en ondernemingen, notarissen en vastgoedmakelaars. Daarnaast werd ook het definiëren van wat de sleutel is om die grondgebonden data vanuit het VHP naar VIP te laten stromen.

Daarenboven is bepaald dat deze high-level analyse een antwoord moest bieden op onderstaande vragen:

- Welke grondgebonden data[9] wenst VIP te ontvangen?
- Welke metadata is nodig voor VIP gekoppeld aan deze grondgebonden data?
- Wie gaat deze data aanleveren?
- Welke data wenst ANB door te sturen naar VIP?
- Wie mag deze data via het VIP consulteren?

De focus lag dus op de data-uitwisseling, al dan niet via het VHP. Voor de gedetailleerde analyse van de juridische, architecturale, organisatorische en financiële implicaties zijn van deze gap wordt verwezen naar een nog te bepalen toekomstig traject.

6.2.1 Welke data wordt gevraagd?

Op het moment van de analyse zijn twee datastromen geïdentificeerd i.k.v. omgevingshandhaving naar VIP, nl. de stedenbouwkundige overtredingen en het maatregelenregister.

Voor de stedenbouwkundige overtredingen werd in samenspraak met notarissen, vastgoedmakelaars en lokale besturen een eerste versie vastgelegd van de data nodig voor de stedenbouwkundige overtredingen. Dit is opgesteld volgens met de technische richtlijnen voor de data-uitwisseling tussen lokale besturen en departement Omgeving in kader van het Vergunningenregister (zie Bijlage Stedenbouwkundige overtreding).

Voor data-uitwisseling gekoppeld aan handhavingsdata van ANB wenst ANB dat in het VIP dossier ook de herstelinstantie en de bijhorende contactgegevens worden vermeld. In deze GAP analyse is niet gedetailleerd bepaald welke data de gewestelijke kapmachtiging beschrijft.

Voor het maatregelenregister werd in samenspraak met het VHP bekeken hoe de informatie voor de notarissen en vastgoedmakelaars ontsloten kan worden. De data die door hen geraadpleegd kan worden i.v.m. opgelegde herstel- en beveiligingsmaatregelen welke grondgebonden zijn, staan beschreven in art. 82 van het KVH.

[9] De herstelinstantie bepaalt bij het registreren van publieke schade of deze al dan niet grondgebonden is.

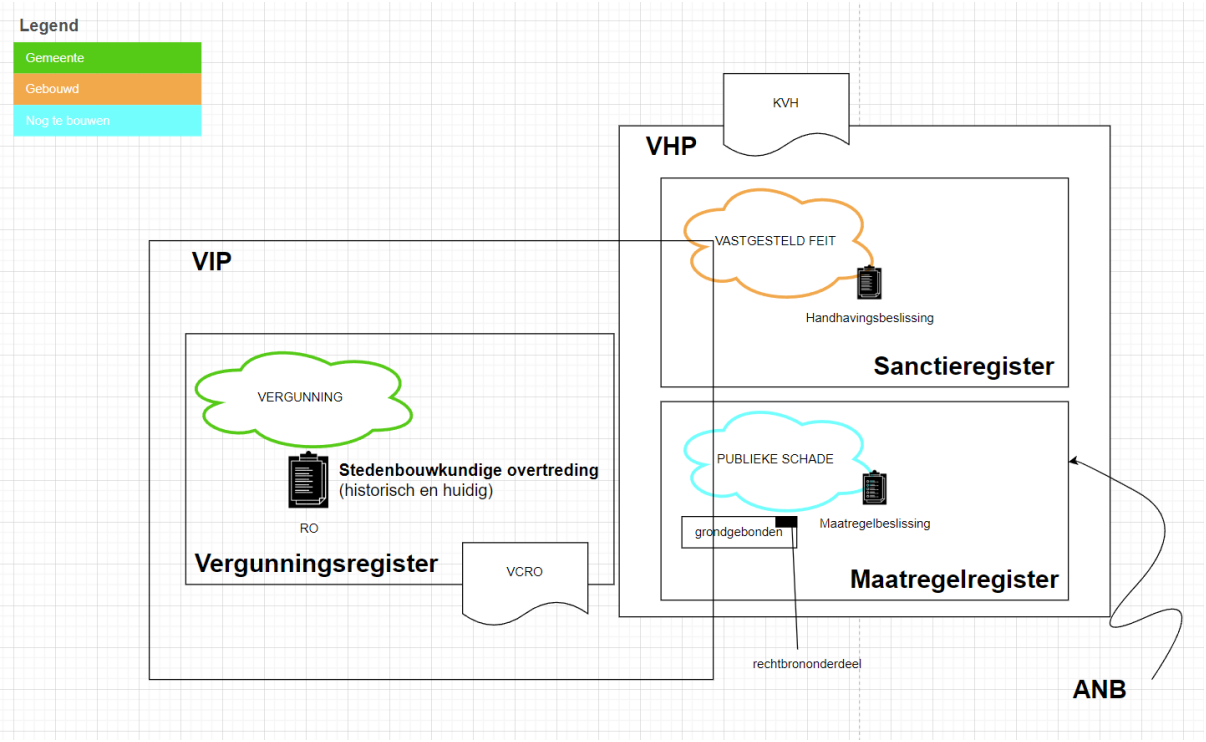

Figuur 5

VIP bevraagt haar bronhouders bij voorkeur op basis van geometrie van het perceel of openbaar domein waarvoor het VIP-dossier wordt aangevraagd. Daarnaast wordt bij elke bronbevraging de bronhouder en de datum waarop de bevraging is gebeurd vermeld. Belangrijk om aan te stippen is dat de bronhouder niet hetzelfde is als het systeem waar de data wordt beheerd. Deze informatie moet toelaten aan de aanvrager van het VIP-dossier om de bronhouder te contacteren.

Tijdens deze GAP analyse zijn de actoren binnen de omgevingshandhaving bevraagd of zij nog extra datastromen zien naar VIP. Hierop werden geen bijkomende datastromen geïdentificeerd.

Vermits VIP een groeiend systeem is, kon binnen deze GAP analyse (nog) geen rekening worden gehouden met gewenste wijzigingen op het bestaande model. Daarvoor wordt verwezen naar verdere ontwikkelingstrajecten van VIP, en de aanbeveling om dit steeds in afstemming met de geïdentificeerde databronnen (VHP en andere) verder uit te diepen.

6.2.2 Welke data is beschikbaar vanuit VHP?

Onderstaand klassemodel bevat alle dataobjecten i.k.v. herstel- en beveiligingsmaatregelen binnen het VHP:

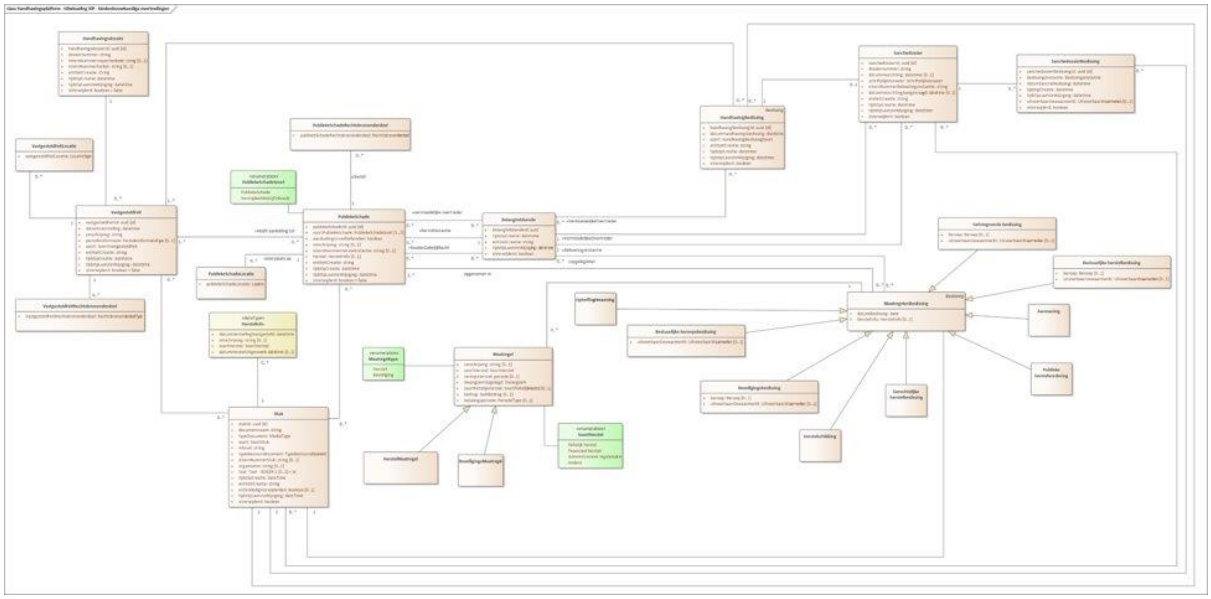

6.2.3 Wie mag welke data consulteren uit het VHP?

Deze gap analyse heeft zich gefocust op:

- Welke data beschikbaar is in het VHP
- Welke data hiervan gewenst is door het VIP
- Welke data mag ontsloten worden volgens het KVH
- Niet welke data i.k.v. stedenbouwkundige overtredingen ontsloten mag worden volgens andere decreten of juridische bepalingen

6.2.3.1 Voor Stedenbouwkundige overtredingen

Het VHP is de authentieke bron m.b.t. de documenten die opgesteld worden i.k.v. herstel- en beveiligsmaatregelen (zie art. 4 uit het KVH).
De data welke VIP nodig heeft, werd onderzocht op basis van de gekende inlichtingenmodel – stedenbouwkundige overtredingen van VIP uit november 2023 en gemapt (zie Bijlage Stedenbouwkundige overtreding) met de beschikbare en gekende data uit het VHP. Op basis van rechtsbrononderdelen betreffende ruimtelijke ordening kan in het VHP bepaald worden dat de data betrekking heeft op stedenbouwkundige overtredingen.

Er dient rekening gehouden te worden met volgende beperkingen:

- Enkel gepubliceerde data kunnen bevraagd worden op basis van de bepalingen in de serieregisters betreffende hoelang deze data mag bewaard worden.
- De datastructuren van het VHP en VIP zijn niet één op één gemapt en zodoende dient de data-uitwisseling nog in detail afgestemd te worden.
- De data m.b.t. herstel- en beveiligsmaatregelen die dateren van voor het aansluiten op VHP i.k.v. maatregelregister, zullen niet beschikbaar zijn in het VHP.

Er dient nog nagegaan te worden:

- Of er een juridische bepaling is of deze data ontsloten mag worden vanuit het VHP naar het VIP
- Voor wie wat toegankelijk is: het KVH heeft strikte beperkingen betreffende toegang tot data. Welke beperkingen zijn er i.k.v. stedenbouwkundige overtredingen?
- Als het VHP gekozen wordt als bron, of alle data gecapteerd kan worden en of deze in de gewenste structuur aanwezig zal zijn.

- Wie deze data-uitwisseling zal financieren?

6.2.3.2 Voor Maatregelenregister

Volgens het art. 82 van het KVH is volgende grondgebonden data toegankelijk vanuit het maatregelenregister:

- De beschrijving in tijd, ruimte en materialiteit van de te voorkomen of te herstellen publieke schade of misdrijven, inbreuken en normschendingen
- Plaats (ruimte) waar ze zich voordoen
- De identificatiegegevens van de personen aan wie publieke herstelmaatregelen en beveiligingsmaatregelen zijn opgelegd
- Datum van bestuursdocument
- Type van bestuursdocument
- Inhoud van bestuursdocument

Er dient rekening gehouden te worden met volgende beperkingen:

- De vastgoedmakelaar is verplicht om eventuele persoonsgegevens weg te laten die voor kunnen komen in de beschrijving.
- De vastgoedmakelaar heeft geen toegang tot de inhoud van bestuursdocumenten en de identificatiegegevens van de betrokken partijen.
- De burger of onderneming hebben elektronisch of bij uittreksel toegang tot de gegevens die op hen betrekking hebben.
- De notaris heeft toegang tot de bovenvermelde data.
- Enkel gepubliceerde data kunnen bevraagd worden.
- De data zal via een API aangeleverd worden en beperkt zich tot bovenvermelde data.

Er dient nagegaan te worden:

- Of de gevraagde contactgegevens van de herstelinstantie door ANB ook kunnen opgenomen worden als beschikbare data?

6.2.4 Op basis van welke informatie kan de data opgevraagd worden uit het VHP?

Aan de hand van oa volgende sleutels is het mogelijk om grondgebonden data door te laten stromen:

- Geometrie
- CAPAKEY
- ObjectId
- KBO / INSZ

Sleutel	Wat?	Voorkeur?
Geometrie	Veelhoek - Lambert72 coördinatensysteem	1
CAPAKEY	Het kadastraal perceelsnummer (CAPAKEY) wordt opgenomen als attribuut van het overeenkomstige administratief perceel. Opgelet: de CAPAKEY wijzigt in tijd door onder andere verkaveling,... hierdoor kan bij opvragingen data ontbreken omdat die op een andere CAPAKEY voor eenzelfde locatie geregistreerd werd.	2

	Zie ook https://overheid.vlaanderen.be/help/grb/objectcatalogus/administratief-perceel-adp	
ObjectId	Identificatie van perceel, adres, gebouw of gebouweenheid volgens het adressenregister Dezelfde opmerking als hierboven is ook hier van toepassing. Zie ook https://www.vlaanderen.be/digitaal-vlaanderen/onze-oplossingen/gebouwen-en-adressenregister	3
KBO	Ondernemingsnummer / Vestigingsnummer	
INSZ	Identificatienummer Sociale Zekerheid	

6.2.5 Welke data is niet beschikbaar in het VHP?

Informatie m.b.t. herstel- en beveilingsmaatregelen die dateren van voor het aansluiten op VHP i.k.v. maatregelregister, zullen niet beschikbaar zijn in het VHP. Deze data is noodzakelijk voor het VIP en dient via een andere bron bevraagd te worden zoals de gemeentelijke systemen, Bredero, Klassie,... Verder analyse is noodzakelijk daar dit niet tot de gap analyse van deze business case behoorde.

7 CONCLUSIES

Uit de gedetecteerde noden i.v.m. data-uitwisseling en datastromen kunnen we concluderen dat er een groot aantal hiervan reeds opgevangen worden door het VHP.
Er blijven nog een aantal gaps over, waarvan we GAP 1 en GAP 4 meer in detail hebben onderzocht.

Uit GAP 1 kunnen we concluderen:

- Een lijst van indicatoren (zie Bijlage Lijst van de indicatoren) waarover er gerapporteerd moet worden werd aangevuld met de informatie of deze indicator al dan niet aanwezig is in het VHP of nog toe te voegen is in het VHP.
- Deze lijst is een momentopname van wat er beschikbaar was in november 2023. Als deze lijst uitgebreid wordt, moet er nagegaan worden of de informatie al dan niet beschikbaar is of kan zijn in het VHP.
- De geanonimiseerde data uit het VHP dient ontsloten te worden in het kader van de verplichte rapportering door VPO om te vermijden dat deze informatie nogmaals moet ontsloten worden door de omgevingshandhavingsactoren.
- De rapporteringsmodule van het VHP is nog niet ontwikkeld. Het is wenselijk dat VPO van dichtbij betrokken wordt bij de ontwikkeling van deze module.
- Er zal een gepaste structuur moeten opgezet worden om data anoniem vanuit het VHP beschikbaar te stellen in kader van rapportering en monitoring. Hierbij moet er ook rekening gehouden worden dat deze structuur zo stabiel mogelijk blijft om eenzelfde rapportering over een langere periode mogelijk te maken.

Uit GAP 4 kunnen we concluderen:

- De data welke VIP nodig heeft, werd onderzocht op basis van de gekende inlichtingenmodel – stedenbouwkundige overtredingen van VIP in november 2023.
- Deze data (zie Bijlage Stedenbouwkundige overtreding) werd gemapt met de beschikbare en gekende data uit het VHP.
- Notarissen en vastgoedmakelaars kunnen i.k.v. het maatregelenregister uit het KVH toegang krijgen tot die informatie. Het VIP is de toegangspoort bij uitstek voor deze doelgroep. Met het VHP is er afgestemd om de informatie m.b.t. het maatregelenregister voor de eigenaars, notarissen en vastgoedmakelaars te ontsluiten via een API naar het VIP.
- Beide systemen zijn volop in ontwikkeling en verdere periodieke afstemmingen tussen beide systemen is aangewezen.
- ANB wenst ook dat de contactgegevens van een herstelinstantie mee ontsloten worden naar het VIP i.k.v. de ontsluiting van het maatregelenregister.
- Er moet nog verder onderzocht worden:
    - Wat is het juridisch kader om de data i.k.v. stedenbouwkundige overtredingen te ontsluiten: m.a.w. welke data mag door wie geraadpleegd worden?
    - Wie is de bron voor de informatieuitwisseling met het VIP voor stedenbouwkundige overtredingen zowel voor de historische als actuele overtredingen? (Gemeentelijke systemen, Bredero, Klassie, VHP, …)
    - Indien er gekozen wordt om data i.k.v. stedenbouwkundige overtredingen uit het VHP te halen, zal de manier waarop de data aangeleverd dient wordt onderling afgestemd moeten worden. De doelstellingen van het VHP en VIP zijn niet dezelfde, welke impact heeft op de manier waarop de data gecapteerd wordt.
    - Eens er duidelijkheid is rond alle databronnen voor alle nodige omgevingshandhavingsinformatie voor het VIP dient het architecturaal plaatje van data-uitwisselingen nog uitgewerkt te worden.
    - Ook het financiële aspect voor de uitwerking van de gegevensuitwisselingen moet nog bepaald worden.

Er werd door de stuurgroep geopteerd om GAP 2 niet verder uit te werken, ondanks dat deze nood door vele entiteiten werd aangegeven. Voor het luik rond vergunningen werd er een business case opgestart evenals een OSLO-traject waarbij er ook vertrokken werd vanuit de noden van de entiteiten. Tijdens de stuurgroep werd er wel aangedrongen dat deze nood mee werd genomen in de business case rond vergunningen.

Er werd door de stuurgroep geopteerd om GAP 3 niet verder uit te werken, ondanks de meerwaarde dat de controleviewer biedt aan de omgevingshandhavingsactoren. Het VHP en specifiek de geografische viewer van het VHP zal veel van de gevraagde noden mbt de controleviewer omvatten. De geplande controles maken geen deel uit van de scope van het VHP. Indien gewenst, dient de nood om deze te visualiseren op een kaart verder geanalyseerd te worden, net als het behoud van de controleviewer.

8 REFERENTIES

8.1 KADERDECREET VLAAMSE HANDHAVING (KVH)

Kaderdecreet Vlaamse handhaving

8.2 VLAAMSE CODEX

Vlaamse codex

9 AFKORTINGEN

Voor meer afkortingen: https://www.vlaanderen.be/team-taaladvies/afkortingenlijst

Afkorting	Beschrijving
API	Application Programming Interface
AHH	Afdeling Handhaving
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos, Natuurinspectie
AVES	Afdeling Adviezen, Vergunningen en Subsidies
AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
BI	Business Intelligence
BJO	Beleidsontwikkeling en Juridische Ondersteuning
BVR	Besluit van de Vlaamse Regering
DABM	Decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
DOMG	Departement Omgeving
DVW	De Vlaamse Waterweg
DOV	Departement Onderwijs en Vorming
ELO	E-Loketonderneming
FAVV	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
GIS	Geografisch Informatiesysteem
HHC	Handhavingscollege
HRH	Hoge Raad voor de Handhavingsuitvoering
KVH	Kaderdecreet Vlaamse Handhaving
L&V	Departement Landbouw en Visserij
Magda	Maximale Gegevensdeling tussen Administraties
OM	Openbare Ministerie
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
PV	Proces Verbaal
RO	Ruimtelijke ordening
UI	User Interface
VCRO	Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
VEKA	Vlaams Energie- en Klimaatagentschap

VHP	Vlaams handhavingsplatform
VIP	Vastgoedinformatieplatform
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
VO	Vlaamse Overheid
VPO	Afdeling Vlaams Planbureau voor Omgeving_departement Omgeving
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VVSG	Vereniging Vlaamse steden en gemeenten
VvV	Verslag van Vastlegging
WIV	Wonen in Vlaanderen

10 BIJLAGEN

10.1 VASTSTELLINGEN EN NODEN

10.1.1 Algemene vaststellingen en noden

verwerking workshop -prioritering.xlsx

10.1.2 Legende

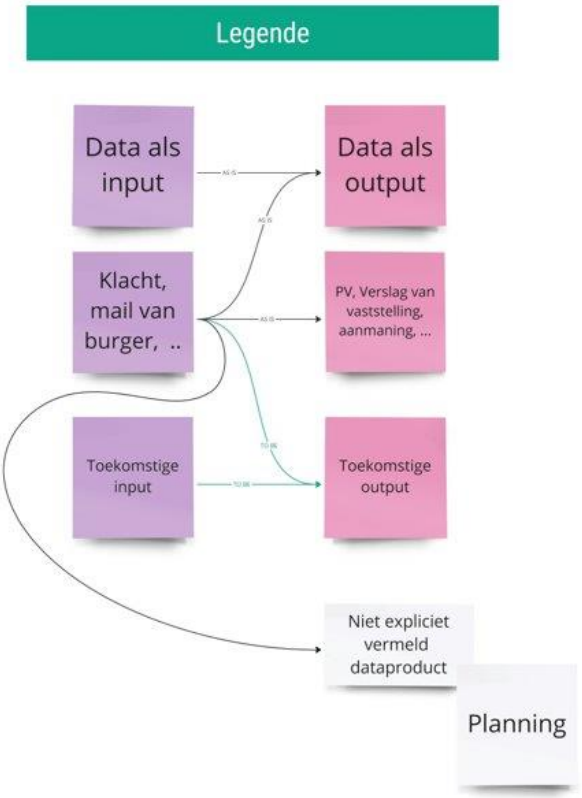

Paars	Data als input
Roze	Data als output
Grijs	Niet expliciet vermeld dataproduct
Zwarte pijl	Huidige datatroom (AS IS)
Groene pijl	Gewenste datastroom (TO BE)

10.2 PRIORITERING

10.2.1 Prioriteiten per entiteit

		BJO	SIDO	GOP	HH	VPO
GAP 1 – Rapportering	**Duidelijkheid over de definities van wat en hoe er moet gerapporteerd worden**		1	2	2	1
	Uitbreiding van de verplichte rapportering (*)		2		5	2
	Uitbreiding informatiedeling naar externen (*)				0	4
GAP 2 – Gebruik van gegevensbronnen	Uitbreiding van de informatiedeling (van en naar andere entiteiten en externen)		3		0	5
	Meer informatiebronnen om controles te plannen en tijdens of na de uitvoering ervan - VERGUNNINGEN	1		1	1	3
	Meer informatiebronnen om controles te plannen en tijdens of na de uitvoering ervan - GENERIEKE BRONNEN	2		4	3	
	Meer informatiebronnen om controles te plannen en tijdens of na de uitvoering ervan - ANDERE	3		5	4	
GAP 3 – Controleviewer	Uitbreiding van de controleviewer (geplande controles)			3	0	
	Controleviewer extra functionaliteiten en ruimer dan omgevingshandhaving (integratie in eigen applicatie)				0	
GAP 4 – Informatiedeling met VIP	*Terugkoppeling van de resultaten van de omgevingshandhaving*	*nvt*				

10.3 GAP 1

10.3.1 Lijst van indicatoren

GAP 1 - indicatoren in VHP.xlsx

10.3.2 Overzicht mapping handhavingsmiddelen en bestuursdocumenttypes KVH

GAP 1 - mapping handhavingsmiddelen

10.4 GAP 4

10.4.1 Maatregelregister

Maatregelregister.xlsx

10.4.2 Stedenbouwkundige overtreding

Stedenbouwkundige overtreding.xlsx